

Додаток  
до листа Міністерства  
освіти і науки України  
від 03.07.2018 р. № 1/9-415

**Інструктивно-методичні рекомендації щодо вивчення в закладах  
загальної середньої освіти навчальних предметів та організації  
освітнього процесу у 2018/2019 навчальному році**

**Українська література**

У 2018/2019 навчальному році вивчення української літератури в  
5 – 9 класах здійснюватиметься за навчальною програмою: Українська  
література. 5 – 9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних  
закладів. – К.: Освіта, 2013 зі змінами, затвердженими наказом МОН  
України від 07.06.2017 №804;

у 10 класі – за **новими** навчальними програмами (рівень стандарту та  
профільний рівень), що затверджені наказом МОН України від 23.10.2017  
№ 1407;

в 11 класі – за навчальними програмами, затвердженими наказом МОН  
України від 28.10.2010 № 1021, крім академічного рівня та рівня стандарту,  
затверджених наказом МОН України від 14.07.2016 № 826.

Навчальні програми розміщені на офіційному сайті МОН України за  
посиланням:

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>.

Нові програми для 10 класу створено на основі Державного стандарту  
базової і повної загальної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів  
України від 23.11.2011 № 1392), ключовим положенням концепції «Нова  
українська школа»; структуровано за окремими тематичними розділами й  
підрозділами.

**Зміст навчального матеріалу** передбачає текстове вивчення творів, що  
виділені **напівжирним шрифтом**, інші ж лише називаються для допомоги  
вчителів під час вивчення певної теми. Крім того, для осучаснення  
змістового компонента, актуалізації компетентнісного підходу, надання  
вчителеві методичної допомоги під час вивчення програмових тем  
запропоновано **рекомендаційну рубрику «Мистецький контекст» (МК)**.

Вивчення української літератури також відбувається із залученням **міжпредметних зв'язків** – **МЗ** (українська мова, історія, зарубіжна література, образотворче мистецтво, музика тощо).

Звертаємо особливу увагу на те, що запропонована **кількість годин** на вивчення кожного розділу чи підрозділу **є орієнтовною**, учитель може її перерозподіляти на власний розсуд. **Резервний час** учитель може використовувати також довільно, зокрема для збільшення кількості годин на вивчення окремого твору, для уроків розвитку мовлення, контрольного оцінювання, творчих та інших робіт (екскурсій, диспутів, семінарів тощо). Запроваджено (\*) – для творів, які не є обов'язковими, їх можна розглядати додатково, за вибором учителя, наявністю часу або самостійно.

Наприкінці програми для кожного класу подано **орієнтовні списки літератури** для додаткового (самостійного) читання.

У навчальній програмі профільного рівня передбачено вивчення творів літератури народів України, передовсім кримських татар. Також важливим компонентом програми є «Читацький практикум», спрямований на формулювання практичних навиків усних і письмових роздумів над прочитаним у різних стильових формах.

З метою рівномірного розподілу навантаження учнів протягом навчального року подаємо рекомендовану кількість видів контролю з української літератури (за класами). Поданий у таблиці розподіл годин є мінімальним і обов'язковим для проведення в кожному семестрі. Учитель-словесник на власний розсуд може збільшити кількість видів контролю відповідно до рівня підготовленості учнів, особливостей класу тощо.

**Обов'язкова кількість видів контролю з української літератури у 5–9 класах**

| Класи                      | 5 |    | 6 |    | 7 |    | 8 |    | 9 |    |
|----------------------------|---|----|---|----|---|----|---|----|---|----|
| Семестри                   | I | II | I | II | I | II | I | II | I | II |
| Контрольні роботи у формі: | 2 | 3  | 3 | 3  | 3 | 3  | 3 | 3  | 3 | 3  |

|                                                                |   |   |   |   |   |   |   |   |   |   |
|----------------------------------------------------------------|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| контрольного класного твору;                                   | - | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| виконання інших завдань (тестів, відповідей на запитання тощо) | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 |
| Уроки розвитку мовлення* (у+п)                                 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 |
| Уроки позакласного читання                                     | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 |
| Перевірка зошитів                                              | 4 | 5 | 4 | 5 | 4 | 5 | 4 | 5 | 4 | 5 |

**Обов'язкова кількість видів контролю з української літератури у 10 класі**

| Семестри                   | I         | II | I          | II |
|----------------------------|-----------|----|------------|----|
| Рівні                      | стандарту |    | профільний |    |
| Контрольні роботи у формі: | 3         | 3  | 3          | 3  |
| контрольного               | 1         | 1  | 1          | 1  |

|                                                           |         |         |         |         |
|-----------------------------------------------------------|---------|---------|---------|---------|
| класного твору*;                                          |         |         |         |         |
| виконання інших завдань (тестів, відповідей на запитання) | 2       | 2       | 2       | 2       |
| Уроки розвитку мовлення**                                 | 2 (у+п) | 2 (у+п) | 2 (у+п) | 2 (у+п) |
| Уроки позакласного читання                                | 1       | 1       | 2       | 2       |
| Перевірка зошитів                                         | 4       | 5       | 4       | 5       |

**Обов'язкова кількість видів контролю з української літератури в 11 класі**

| <i>Семестри</i>                                           | <b>I</b>                      | <b>II</b> | <b>I</b>          | <b>II</b> |
|-----------------------------------------------------------|-------------------------------|-----------|-------------------|-----------|
| <i>Рівні</i>                                              | <i>стандарту, академічний</i> |           | <i>профільний</i> |           |
| Контрольні роботи у формі:                                | 3                             | 3         | 4                 | 4         |
| • контрольного класного твору*;                           | 1                             | 1         | 1                 | 1         |
| виконання інших завдань (тестів, відповідей на запитання) | 2                             | 2         | 3                 | 3         |

|                                   |                |                |                |                |
|-----------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| <b>Уроки розвитку мовлення**</b>  | <b>2 (у+п)</b> | <b>2 (у+п)</b> | <b>2 (у+п)</b> | <b>2 (у+п)</b> |
| <b>Уроки позакласного читання</b> | <b>1</b>       | <b>1</b>       | <b>2</b>       | <b>2</b>       |
| <b>Перевірка зошитів</b>          | <b>4</b>       | <b>5</b>       | <b>4</b>       | <b>5</b>       |

\*Контрольні класні твори пропонуємо давати у формі есе, міні-творів щодо розкриття певної проблеми чи образу програмового тексту тощо. Це розвиватиме самостійне творче мислення учнів і дасть їм можливість виконати роботу протягом одного уроку.

\*\*У кожному семестрі обов'язковим є проведення двох уроків розвитку мовлення: одного уроку усного розвитку мовлення, а другого – письмового. Умовне позначення в таблиці – (у + п).

Рекомендуємо оцінку за письмовий вид роботи виставляти всім учням, за усний – кількості учнів, які відповідали протягом уроку.

Оцінку за ведення зошита з української літератури виставляють у кожному класі окремою колонкою в журналі раз на місяць і враховують як поточну до найближчої тематичної. Під час оцінювання зошита з української літератури слід урахувати наявність різних видів робіт; грамотність (якість виконання робіт); охайність; уміння правильно оформлювати роботи (дотримання вимог орфографічного режиму). У разі відсутності учня на уроці протягом місяця рекомендуємо в колонці за ведення зошита зазначати н/о (нема оцінки).

Оцінка за контрольний твір з української літератури є середнім арифметичним за зміст і грамотність, яку виставляють у колонці з датою написання роботи. Надпис у журнальній колонці «Твір» не робиться.

Оцінку за читання напам'ять поетичних або прозових творів з української літератури виставляють у колонку без дати з надписом «Напам'ять».

Під час підготовки вчителів до уроків радимо використовувати періодичні фахові видання: журнали «Дивослово», «Українська мова і література в школі», «Українська мова і література в школах України», «Українська література в загальноосвітній школі», газету «Українська мова та література».

Навчальна та методична література з української мови, рекомендована МОН України, зазначена в Переліку навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України, що розміщений на офіційних сайтах МОН України, Інституту модернізації змісту освіти.